

SZEF
KANCELARII SEJMU

Warszawa, dnia 24 czerwca 2011 r.

Panie i Panowie
Posłowie na Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej

Z upoważnienia Marszałka Sejmu przekazuję uzupełniającą odpowiedź Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów Jacka Kapicy odnoszącą się do pytania w sprawach bieżących Posła Franciszka Jerzego Stefaniuka w sprawie wydania *interpretacji ogólnej do stosowania art. 89 ust. 16 ustawy o podatku akcyzowym* przedstawionego podczas 94. posiedzenia Sejmu w dniu 9 czerwca 2011 r.

Janusz

[Handwritten mark]

MINISTER FINANSÓW

AE 1/0600/4/RMP/11/5800

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

**Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

W związku z pytaniem w sprawie bieżącej z dnia 27 maja 2011 r., zgłoszonym przez Pana Posła Franciszka Jerzego Stefaniuka dotyczącym wydania interpretacji ogólnej stosowania art. 89 ust. 16 ustawy *o podatku akcyzowym* – zwanej dalej „ustawą”, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Stawka akcyzy na olej napędowy wynosi obecnie 1048,00 zł/1000 litrów, natomiast na analogiczne paliwo przeznaczone do celów opałowych ustalono obniżoną stawkę w wysokości 232,00 zł/1000 litrów. Różnica zatem wynosi 812,00 zł/1000 litrów. Dlatego też, w związku z dużym ryzykiem nadużyć uregulowania dotyczące zasad opodatkowania podatkiem akcyzowym paliw przeznaczonych na cele opałowe mają szczególny charakter.

Wysokie zróżnicowanie stawek akcyzy na paliwa silnikowe i oleje przeznaczone do celów opałowych, znajdujące odzwierciedlenie w cenach tych wyrobów, jest główną przyczyną występowania nieprawidłowości polegających na wykorzystywaniu oleju opałowego niezgodnie z jego przeznaczeniem.

W celu przeciwdziałania zjawiskom związanym z nieuprawnionym wykorzystywaniem do celów napędowych relatywnie nisko opodatkowanego oleju przeznaczonego na cele opałowe, służby podległe Ministrowi Finansów od wielu lat podejmują zdecydowane działania eliminujące tego rodzaju patologie z życia gospodarczego.

Jednym z najważniejszych elementów wypracowanego przez lata systemu kontroli prawidłowości obrotu olejami opałowymi jest instytucja oświadczeń o przeznaczeniu tych wyrobów na cele opałowe. Wprowadzone narzędzie zapewniło szczelność systemu i spadek nieprawidłowości w tym obszarze. Przed 2002 rokiem z powodu braku obowiązku wystawiania przez nabywców oświadczeń o przeznaczeniu olejów do celów opałowych nie było możliwości efektywnej kontroli obrotu tych wyrobów. Kontrole podatkowe oświadczeń

przeprowadzone u dystrybutorów olejów przeznaczonych do celów opałowych w 2009 r. za okres do 1 marca 2009 r., w których stwierdzono uszczuplenia powyżej 10 000 zł wykazały, iż na 121 060 zweryfikowanych oświadczeń 27% nie spełniało wymogów określonych w przepisach prawa. Do głównych nieprawidłowości stwierdzonych podczas tych kontroli należy zaliczyć: brak oświadczeń, oświadczenia niekompletne, fikcyjne osoby wykazane w oświadczeniach i błędne dane w oświadczeniach. Należy jednak podkreślić, iż po wejściu w życie w dniu 1 marca 2009 r. ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, która dała sprzedawcom oleju przeznaczanego na cele opałowe dodatkowe uprawnienie do żądania od nabywcy okazania dokumentu stwierdzającego jego tożsamość w celu weryfikacji prawdziwości danych zawartych w składanych oświadczeniach zdecydowanie spadła ilość błędnych danych w oświadczeniach i fikcyjnych osób wykazanych w oświadczeniach. W latach 2007 – 2009 w wyniku kontroli podatkowych ujawniono uszczuplenia podatkowe na kwotę odpowiednio 125 701 856 zł, 150 150 698 zł i 178 535 262 zł. Jednocześnie dochody podatkowe z tytułu sprzedaży oleju opałowego wykazują tendencję spadkową (w latach 2007 – 2010 obniżyły się z 450,6 mln zł do 398,6 mln zł) przy równoczesnym wzroście dochodów z akcyzy od paliw silnikowych (w latach 2007 – 2010 wzrosły z 21 257,3 mln zł do 22 675,4 mln zł.). Przyczyną takiej zależności jest m.in. spadek użycia olejów przeznaczonych do celów opałowych niezgodnie z przeznaczeniem do celów napędowych. Rezygnacja z instytucji oświadczeń doprowadzi do ponownego wzrostu patologii w obrocie olejem przeznaczonym do celów opałowych i spadek dochodów budżetowych.

Odwołując się do brzmienia regulacji z zakresu oświadczeń należy stwierdzić, iż zarówno obecne przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym podobnie jak wcześniejsze uregulowania, zobowiązywały podatnika sprzedającego wyroby z przeznaczeniem do celów opałowych do uzyskania od nabywcy oświadczenia o przeznaczeniu nabywanych wyrobów uprawniającego, przy spełnieniu określonych warunków, do zastosowania stawek akcyzy właściwych dla olejów przeznaczonych na cele opałowe. Określony został zakres danych jakie powinny zawierać oświadczenia, a od 15 września 2005 r. wprowadzono również miesięczne zestawienia tych oświadczeń, tryb ich uzyskiwania od nabywców oraz tryb i terminy przekazywania organom podatkowym. Niezachowanie warunków sprzedaży tych wyrobów prawodawca połączył z powstaniem obowiązku podatkowego.

Zgodnie z art. 89 ust. 14 ustawy sprzedawca olejów przeznaczonych do celów opałowych sporządza i przekazuje do właściwego naczelnika urzędu celnego, w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano sprzedaży, miesięczne zestawienie oświadczeń o przeznaczeniu tych wyrobów, uprawniających do stosowania niższych stawek

akcyzy. Oryginały tych oświadczeń powinny być przechowywane przez sprzedawcę przez okres 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały sporządzone i udostępnione w celu kontroli. W przypadku niespełnienia powyższych warunków ma zastosowanie, zgodnie z przepisem szczególnym - art. 89 ust. 16 ustawy - stawka akcyzy w wysokości 1822,00 zł/1000 litrów lub 2047,00 zł/1000 kilogramów. Zatem niezłożenie zestawienia oświadczeń w ww. terminie jest przesłanką do zastosowania wyższych stawek akcyzy.

Ministerstwo Finansów od wielu lat prowadzi otwarty dialog z organizacjami reprezentującymi tę branżę. Organizowano spotkania z przedstawicielami Polskiej Izby Paliw Płynnych oraz przedsiębiorcami reprezentującymi Komitet Koordynacyjny Dystrybutorów Lekkiego Oleju Opałowego, podczas których zgłaszane i dyskutowane były problemy branży związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, dokonywano na konkretnych przykładach kontroli i orzeczeń sądów administracyjnych analizy obowiązujących w tym zakresie przepisów, udzielano wielu wyjaśnień i interpretacji. W związku z zasygnalizowanymi problemami sprzedawców oleju opałowego dotyczącymi niejednolitego stosowania przepisów prawa przez organy podatkowe i organy kontroli skarbowej, Ministerstwo Finansów zwróciło się do dyrektorów izb celnych z prośbą, aby organy podatkowe dokonując analizy stanu faktycznego brały także pod uwagę wyroki sądów administracyjnych w tym szczególnie wyroki NSA. Jednolita linia orzecznictwa w tym zakresie ukształtowała się w 2008 r. (wyroki NSA z dnia 8 stycznia 2008 r. sygn. akt I FSK 81/07, z dnia 19 marca 2008 r. sygn. akt I FSK 498/07, z dnia 1 kwietnia 2008 r. sygn. akt I FSK 1483/07, z dnia 22 kwietnia 2008 r. sygn. akt I FSK 390/07). W niektórych przypadkach wcześniejsze rozstrzygnięcia, zwłaszcza orzecznictwo wojewódzkich sądów administracyjnych, były rozbieżne. Z uwagi na istniejącą – jednolitą linię orzecznictwa NSA, organy podatkowe winny ją uwzględniać, adekwatnie do stwierdzonego stanu faktycznego i prawnego konkretnej sprawy.

Należy zapewnić, iż resort finansów z należytą uwagą przyjmował i nadal przyjmuje zgłaszane przez branżę paliwową uwagi i postulaty dotyczące zmiany obowiązujących przepisów podatkowych, czego najlepszym dowodem są m.in. okresowe spotkania z przedstawicielami przedsiębiorców tej branży. Wymiernym efektem tych spotkań są zmiany wprowadzone do ustawy o podatku akcyzowym m.in. zmiana umożliwiająca niektórym podmiotom publicznym takim jak organy administracji publicznej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, publiczne szkoły i placówki, publiczne zakłady opieki zdrowotnej zastąpienie oświadczeń, składanych przy każdej transakcji, jednym oświadczeniem złożonym w okresowej umowie zawartej między sprzedawcą a nabywcą.

W związku z licznymi wątpliwościami co do zakresu danych jakie sprzedawca miał możliwość weryfikować w oświadczeniu, przy pomocy dokumentu stwierdzającego tożsamość nabywcy, z dniem 1 września 2010 r. zmieniono brzmienie art. 89 ust. 10 ustawy. W zmienionej treści art. 89 ust. 10 ustawy zostały określone sytuacje, gdy sprzedawca olejów przeznaczonych do celów opałowych, osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej, jest obowiązany zastosować stawkę akcyzy w wysokości 1.822,00 zł/1.000 litrów lub 2.047,00 zł/1.000 kilogramów albo odmówić sprzedaży tych wyrobów. Są to przypadki m.in., gdy osoba nabywająca odmówi okazania dowodu tożsamości, oświadczenia są niekompletne, nieczytelne lub nie zgadzają się z danymi wynikającymi z ww. dokumentu, zawierają inny adres odbioru wyrobów, inną ilość i rodzaj nabywanych wyrobów akcyzowych.

Wprowadzenie przedmiotowej zmiany było jednym z głównych postulatów przedsiębiorców dokonujących obrotu olejem opałowym oraz Polskiej Izby Paliw Płynnych.

Chciałbym również podkreślić, iż równocześnie trwają prace nad zmianą obowiązujących przepisów dotyczących systemu oświadczeń stosowanych w obrocie paliwami opałowymi pod kątem zmniejszenia obciążeń administracyjnych związanych z prowadzeniem tego typu działalności gospodarczej m.in. w zakresie kary za uchybienie terminowi złożenia zestawienia oświadczeń.

W tym celu w dniu 7 czerwca 2011 r. na posiedzeniu Rady Ministrów przyjęty został, projekt *założeń do projektu ustawy o redukcji obowiązków informacyjnych oraz o ograniczeniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (deregulacyjnej)*, obejmujący zagadnienie związane z odejściem od sankcji podatkowej wynikającej z niezłożenia w terminie zestawienia oświadczeń o przeznaczeniu nabytych olejów przeznaczonych do celów opałowych na rzecz penalizacji nie spełnienia tego obowiązku w *Kodeksie karnym skarbowym*.

Podsumowując powyższe należy stwierdzić, iż wydawanie interpretacji ogólnej dotyczącej sankcji za niedopełnienie terminowi złożenia zestawienia oświadczeń byłoby celowe gdyby przepis w tym zakresie był niezrozumiały. Natomiast przedmiotowy przepis jest jasny i jednoznaczny. Dlatego też w celu złagodzenia jego oddziaływania jest procedowana zmiana przepisów w tym zakresie. Projektowane zmiany podlegają oczywiście standardowej procedurze legislacyjnej, której integralnym etapem będą konsultacje społeczne obejmujące także zebranie opinii przedstawicieli zainteresowanej branży.

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
2. Biuro Ministra;
3. a/a.

2 100 200 2011
Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU

Janek Kapica